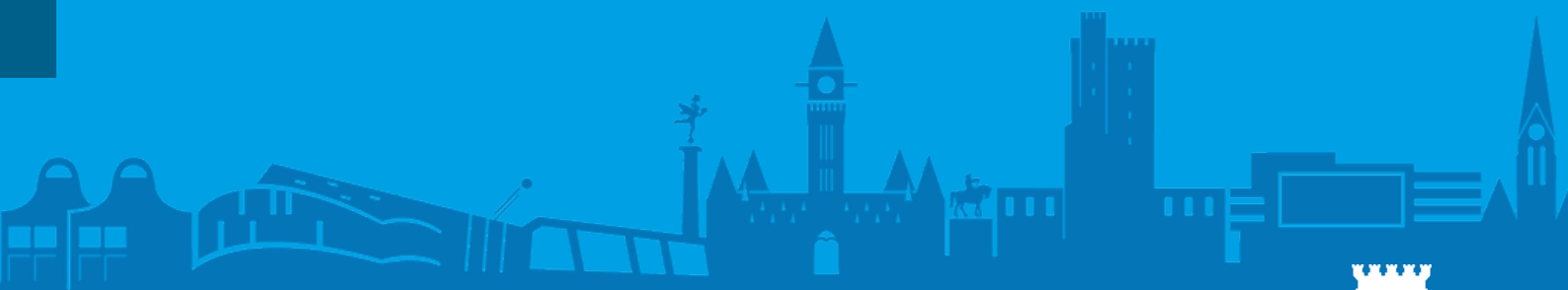

Årsrapport 2020

Miljönämnden

Rapport från
stadsrevisionen

HELSINGBORG

Den kommunala revisionen i Helsingborgs stad är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Helsingborgs stad granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Större granskningar som genomförs under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, helsingborg.se/stadsrevisionen. De kan också beställas från revisionskontoret, stadsrevisionen@helsingborg.se.

Sammanfattning

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar.

Verksamhet och ekonomi

Sammantaget bedöms att miljönämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt att lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Utöver den grundläggande granskningen har en fördjupad granskning genomförts vilken omfattat miljönämndens arbete med digitala tjänster. Granskningarna har visat att nämnden har väl inarbetade rutiner för sina processer. Sammantaget bedöms den interna kontrollen vara tillräcklig.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms, i allt väsentligt, ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

1. Årets granskning

Revisorerna ska varje år pröva om verksamheten inom nämnderna sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar av miljönämnden 2020. Den fördjupade granskning som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i avsnittet om intern kontroll.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen samt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 1.

I den årliga granskningen ingår att revisionen löpande följer verksamheten genom att ta del av grundläggande dokument och ärenden. Grundläggande dokument är bland annat plan för mål och ekonomi, reglemente, delegationsordningar, ekonomi- och verksamhetsrapportering, delårsrapport, verksamhetsberättelser, beslutsunderlag och protokoll. Under året har också särskilda möten hållits avseende ekonomi, måluppfyllelse och intern kontroll. Vidare genomför revisionen också en viss omvärldsbevakning kopplat till nämndens verksamhet.

De bedömningar som görs i rapporten av verksamhet och ekonomi, av intern kontroll samt av räkenskaper har som mål att uppnå en rimlig grad av säkerhet om nämndens verksamhet och redovisning i sin helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men ingen garanti för att svagheter eller felaktigheter inte finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentlighet är högre än felaktighet som beror på misstag. Detta eftersom oegentlighet kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

De förtroendevalda revisorerna har den 18:e mars 2021 träffat nämndens presidium i samband med genomgång av 2020 års granskning och avstämning inför år 2021.

Granskningsledare har varit Karin Landgren vid Helsingborgs stads revisionskontor.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2. Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare redovisas om nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Bedömningen av nämndens verksamhetsmässiga resultat grundas på revisionskontorets granskning av nämndens redovisning i årsbokslut inriktning, mål och ekonomi 2020 (nedan benämnd årsbokslut) vad gäller måluppfyllelse samt på övriga granskningar som genomförts under året.

Miljönämndens uppdrag är att möjliggöra god hälsa och en miljömässigt hållbar utveckling i Helsingborg. Miljönämnden har under 2020 haft följande inriktning: "I Helsingborg har vi fokus på ett hållbart klimat och en god livsmiljö. Vi arbetar för en trygg stad genom samverkan med andra myndigheter. Invånare och företagare ska enkelt kunna utföra sina ärenden hos miljöförvaltningen via smarta digitala tjänster."

Kommunfullmäktige har för 2020 beslutat om ett mål för miljönämndens verksamhet: *Att utöka miljö- och hälsoskyddstillsyn och livsmedelskontroll i myndighetssamverkan.* Basår för mätning av målet är 2018.

Nämnden redovisar i årsbokslutet att den uppfyller fullmäktiges mål att utöka miljö- och hälsoskyddstillsyn och livsmedelskontroll i myndighetssamverkan. Under 2020 har förvaltningen inom ramen för myndighetssamverkan utfört 48 livsmedelskontroller (15), 36 tillsynsbesök inom miljöskydd (24) och 32 inom hälsoskydd (6). Siffrorna i parentes avser basår 2018.

Miljönämnden följer ett antal olika nyckeltal som ett led i sin uppföljning av nämndens uppdrag och inriktning. Framtagna nyckeltal finns inom områdena miljö- och hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll, digitalisering och medarbetare.

Utöver nyckeltal direkt kopplade till miljönämndens mål om insatser inom myndighetssamverkan finns ett nyckeltal avseende digitalt inkomna ansökningar och anmälningar via e-tjänster. Antalet har ökat från 551 år 2019 till 630 år 2020. Sedan 2016 har digitala ansökningar och anmälningar tredubblats.

Sammanfattningsvis bedömer stadsrevisionen att nämndens verksamhetsmässiga resultat för 2020 i allt väsentligt är förenligt med de mål och den verksamhetsinriktning som fullmäktige fastställt. Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

2.2 Ekonomiskt resultat

2.2.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2020:

Tabell: Ekonomiskt utfall

Resultaträkning, tkr	Bokslut 2020	Internbudget 2020	Bokslut 2019
Kommunbidrag	26 569	26 569	25 728
Disposition av ackumulerat resultat	-	980	312
Intäkter	18 933	17 464	17 960
Summa intäkter	45 502	45 013	44 000
Kostnader	-44 539	-45 013	-43 979
Summa kostnader	-44 539	-45 013	-43 979
RESULTAT	962	0	21

Av ovanstående redovisning framgår att nämnden redovisar ett överskott om 962 tkr i förhållande till budgeten. Överskottet fördelar sig främst mellan avdelningarna Verksamhetsstöd (947 tkr) och Miljö- och Hälsoskydd (504 tkr). Ett större underskott finns inom avdelning Livsmedel (-460 tkr). Övriga avdelningar visar endast mindre budgetavvikelser.

Vad gäller avdelning Livsmedel beror underskottet främst på en överflyttning av förutbetalda intäkter från 2020 till 2021 avseende livsmedelskontroller som inte kunnat genomföras under 2020. Detta beror på att avdelningen istället har arbetat med träningskontroller med anledning av pandemin.

Överskottet på avdelning Verksamhetsstöd förklaras bland annat av en vakant tjänst samt lägre kostnad för IT och för gemensamma delar.

Vad gäller överskottet på Miljö- och Hälsoskydd beror det bland annat på ökade intäkter.

Sammanfattningsvis bedömer stadsrevisionen att nämnden lämnat tillfredsställande information om uppkomna budgetavvikelser, men saknar information som förklarar avvikelserna på avdelningsnivå.

2.3 Sammanfattande bedömning av verksamhet och ekonomi

Revisionen har i den årliga granskningen inte funnit något som visar att verksamheten inte har bedrivits i enlighet med det av fullmäktige beslutade uppdraget.

Nämndens årsbokslut bedöms i huvudsak ge en rättvisande bild av det verksamhetsmässiga och ekonomiska resultatet. Nämnden har avrapporterat resultat av beslutade mål. Redovisningen ger rimliga förutsättningar för att bedöma målpuppfyllelse.

Stadsrevisionen bedömer att nämndens verksamhetsmässiga och ekonomiska resultat för 2020 i allt väsentligt är förenligt med de mål och den verksamhetsinriktning som fullmäktige fastställt. Nämnden har i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas en granskning av nämndens interna kontroll. Av granskningen framgår bland annat i vilken utsträckning den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Vidare om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Revisionskontorets granskning under 2020 har särskilt koncentrerats på tre processer. Dessa är framtagandet av intern kontrollplan, uppföljning av intern kontrollplan samt rapportering till nämnd.

Därutöver har en fördjupad granskning genomförts avseende digitala tjänster.

3.1 Intern kontrollplan

Framtagande av intern kontrollplan

Miljönämndens interna kontrollplan för 2020 antogs av miljönämnden den 27 februari 2020. Planen består av sex processer som har granskats av förvaltningen avseende 2020. De sex processerna som ingår i planen omfattar områdena sekretess, representation, årsdebitering, resor, frånvaro och delgivning.

Den interna kontrollplanen tas fram av interna kontrollsamordnaren i samråd med avdelningschef för verksamhetsstöd. Samordnaren håller i en workshop för att göra en inventering av rutiner och processer inom nämndens verksamhetsområde. Därefter görs en risk- och väsentlighetsanalys av det man sett i workshopen. Revisionen konstaterar att i detta arbete är alla fyra avdelningarna representerade genom sina avdelningschefer. Därtill deltar HR-chef, kommunikatör, jurist och systemförvaltare för diarieföringssystem i riskarbetet. Vi noterar att framtagande av planen är väl förankrad i verksamheterna.

Förvaltningen har arbetat mycket under de senaste åren för att kartlägga sina processer, förbättra och samla sina rutiner i en rutinhandbok. Denna finns tillgänglig digitalt för att förenkla arbetet med intern kontroll. Dock finns inga särskilda rutinbeskrivningar för den interna kontrollprocessen.

Utöver information om den interna kontrollplanen har nämnden fått en genomgång av processkartan.

Uppföljning av intern kontrollplan

I miljönämndens interna kontrollplan granskas en av processerna två gånger om året, övriga en gång. De som utför granskningen är en miljöstrateg och två miljöinspektörer. Processägare är bland annat avdelningschefer och förvaltningschef.

Det är området representation som kontrolleras två gånger om året och vid halvårsskiftet genomfördes en kontroll. Revisionen noterar att vid denna kontroll påträffades inga brister.

I den uppföljning som sammanfattar 2020 års interna kontrollgranskningar konstateras att verksamheten i huvudsak följer de regler och rutiner som finns. Revisionen kan konstatera att granskningen inte visar på några kännbara eller allvarliga resultat.

Rapportering till nämnd

Uppföljning av den interna kontrollen som finns i planen avrapporteras till nämnden i februari månad året efter. Någon rapportering utifrån den interna kontrollplanen sker inte löpande till nämnden under året. En redovisning av 2020 års interna kontrolluppföljning godkändes av miljönämnden den 18 februari 2021.

Revisionen har noterat i nämndens protokoll att nämnden vid varje nämndssammanträde får ett utbildningstillfälle om ett temaområde. Nämnden får då information om hur förvaltningen arbetar inom det utvalda området. Detta ger nämnden insyn i hur förvaltningen arbetar med sina rutiner och sin interna kontroll.

Redovisning avseende ekonomi sker vid varje tertiäl. För 2020 skedde dock endast en kortare rapportering efter tertiäl 1 på grund av den pågående pandemin.

Vid respektive tertiäl redovisades också hur arbetet för att nå miljönämndens mål att utöka miljö- och hälsoskyddstillsyn och livsmedelskontroll i myndighetssamverkan gick.

3.2 Fördjupade granskningar

Digitala tjänster

Stadsrevisionen har under 2020 genomfört en fördjupad granskning avseende hur miljönämnden arbetar med sina digitala tjänster.

Bakgrunden till granskningen är miljönämndens inriktning, som kommunfullmäktige beslutat om: "invånare och företagare ska enkelt kunna utföra sina ärenden hos miljöförvaltningen via smarta digitala tjänster".

Digitala tjänster kan bidra till att fördjupa medborgarnas engagemang och öppna upp den kommunala förvaltningen. Samtidigt kan det innebära en effektivisering av den kommunala handläggningen så att mer fokus kan läggas på att öka tjänsternas kvalitet.

Granskningen visar att miljönämnden arbetar aktivt med sina digitala tjänster och utbyggnaden av dessa. Införandet av ett nytt ärendehanteringssystem kommer i förlängningen att innebära en effektivare hantering av invånarens och företagarens ärenden. Även arbetet med att lansera en kundportal för livsmedelsföretagare där de kan följa samtliga sina ärenden hos miljönämnden är ett led i att förbättra och förenkla för stadens företagare.

Det finns inte något definierat mätbart mål över vad digitaliseringen av nämndens tjänster skulle leda till. Det resultat som syns och som förväntas öka allteftersom digitaliseringen av tjänsterna ökar är att handläggningen effektiviseras. Införandet av en kundportal förväntas även innebära en upplevd ökad kvalitet för företagarna.

Utifrån denna granskning gör stadsrevisionen bedömningen att nämnden arbetar på ett ändamålsenligt sätt med sina digitala tjänster.

3.3 Sammanfattande bedömning av intern kontroll

Stadsrevisionen bedömer att nämnden har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter. Det finns riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs. Nämnden genomför årliga riskanalyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras

för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås. Nämnden har i sin interna kontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Kontroller enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. Uppföljningen av kontrollerna har dokumenterats.

Sammantaget bedöms den interna kontrollen vara tillräcklig.

4. Räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens räkenskaper är rättvisande, upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följer god redovisningssed. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på övriga granskningar som genomförts under året.

Granskningen av bokslutet har i huvudsak inriktats på:

- Verifiering och bedömning av upptagna balansposter
- Periodiseringskontroller
- Genomgång av inventarier/anläggningstillgångar
- Genomgång av verksamhetsberättelse/årsanalys
- Bedömning av om upprättat bokslut överensstämmer med angivna riktlinjer, lagstiftning och god redovisningssed.

Inga särskilda iakttagelser av väsentlig karaktär har gjorts i samband med granskning av räkenskaperna under 2020. Mindre avvikelser har hanterats direkt med förvaltningen.

4.1 Sammanfattande bedömning av räkenskaper

Sammantaget bedöms räkenskaperna i allt väsentligt ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning. Räkenskaperna bedöms vidare vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

BILAGA 1

Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut, och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.
- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Bedömning:

Tillfredsställande

Bedömningskriterier är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser.

Inte helt tillfredsställande

Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Det finns brister som måste åtgärdas.

Inte tillfredsställande

Bedömningskriterier bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som måste åtgärdas omgående.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd/styrelse, förvaltnings- eller bolagsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför riskanalyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås. Nämnden har i en intern kontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning:

Tillräcklig

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser.

Inte helt tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Det finns brister som måste åtgärdas.

Inte tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som måste åtgärdas omgående.

Räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad enligt lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

Bedömningskriterier

Nämndens:

- Redovisning ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.
- Räkenskaper är upprättade enligt lagstiftning och god redovisningssed.

Bedömning:

Rättvisande

Bedömningsmålen är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser.

Inte rättvisande

Väsentliga brister finns som måste åtgärdas.

